

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

XXX. Vtrum unicuique Genti & homini Angelos duos, bonum unum, malum
alterum simul assistere putaverit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

A XXX. Hactenus de alterutra Angelorum vel bonorum vel malorum stipatione, Gentibus, hominibus, & inanimis etiam rebus addita, juxta Origenis sententiam differuimus. Nunc de utrorumque, bonorum simul & malorum Angelorum Gentibus & hominibus adfidentium comitatu quam ab eo tradita sint, disputemus. Malos Angelos haud secus ac bonos in Gentes tenere potestatem scitum est Origenis libr. 5. contr. Celsum, & Hom. 12. in Luc. *Neque enim, inquit, fas est credere malos Angelos suis praesse provinciis, & bonos non eandem provincias habere permittis.* Leges similia libr. 3. *ἄξι ἀγγέλων*, cap. 3. & Hom. 9 in Genes. in qua Apostolis verbum Dei praedicantibus ad iracundiam concitatos fuisse dicit Angelos illos, qui singulas quasque nationes imperio premebant. Cui adstruendo citatum usurpat locum è Cantico Moysi, Deuteron. 32. 8, 9. quem & Hom. 35. in Luc. ad eisdem malos Angelos interpretando convertit. Eundem vero Homil. 8. in Exod. super hoc argumento proferens, non satis apparet ad malosne, an ad bonos Angelos pertinere velit. Ad bonos vero aperte refert Tom. 13. in Iohann. p. 243. 244.

B Hominibus vero singulis geminos adesse Angelos, bonum alterum, alterum malum deccernit libr. 1. in Epist. ad Rom. & ex Scripturis sacris saepe id se docuisse ait Hom. 23. in Ios. & per Genium Principis, quem Dæmonem esse dicit ipsi nascenti appositum, jurari vetat libr. 8. contr. Cels. *ἄποδυνατίον ἐστὶ μάλλον, inquit, ἢ μὴν ἑσθὲ τὸ μὴ ὁμῶσαι μὲν ἀνεστὶ δαιμόνια ἢ ἀνεστὶν ποτὶ δαίμονας ἀποδυνατίονα ἢ ἄλλωθεν ἀποδυνατίονα ἢ δαίμον ἀπὸ ἀποδυνατίονα.* Dogmati huic praesidium afficit ex Hermæ Pastore, & Barnabæ Epistola (qui libri ad hanc diem supersunt, eamque continent doctrinam) libr. 3. De princip. cap. 2. & Homil. 35. in Luc. C ubi ait adversarium, & insidiatorem à nobis nusquam recedere, sed ad Principem, Gentis nimirum praesidem Dæmonem nos deducere, & à se servatos adversus Principis alterius, rapere nos volentis, insidias sistere: Christum autem Principes omnes vicisse, & terminos eorum transeuntem captivos populos ad se in salutem transtulisse. Addit deinde: *Ni- que enim omnes omnium sunt adversarii, sed singuli singulos habent, qui ubique eos sequantur, & sint comites.*

D Quid quod singulis hominibus non unicum tantummodo Angelum, unicumve Dæmonem, sed totas Angelorum, Dæmonumque cohortes adiungit Homil. 4. in Psalm. 36. *Numquam enim, inquit, solus est iustus, sed ne unius quidem, aut duorum, vel trium tantummodo Angelorum societate subnixus est, sed exercitus ei Virtutum celestium praesto est:* quod non ad spiritalia tamen bona conferenda restringit; sed ad corporea etiam prorogat Homil. 20. in Ios. *Constat ergo multas esse Virtutes intra nos, quibus vel animarum nostrarum, vel corporum cura permittitur est;* cui defendendo utitur scriptio quadam Apocrypha, quam Enochii librum esse suspicari possis, Homil. 35. in Luc. *Legimus, inquit, si tamen cui placet huiusmodi Scripturam recipere, iustitiam & iniquitatis Angelos super Abrahæ salute disceptantes, dum utraque turba suo eum volunt cæci vendicare.* Ex Dæmone autem, cui nomen Legio, miseri illius in sepulchretis habitantis corpus occupante, à plurimis simul Dæmonibus nos probat circumfideri; quippe vitio unicuique praesesse Dæmonem unum, eique subiectos esse Dæmones complures, qui ad vitium hocce propagandum subserviant; omnes autem Principes, peccatorum incremento praefectos, supremum unum ducem, velut militiae suæ magistrum habere. Cum autem multis simul laborare possit vitiiis homo, & laboret per saepe, tunc à multis eum simul Dæmonibus insideri. Quod ita tamen ab Origene intellectum puto, temporarias esse has complurium Dæmonum, Angelorumve affectationes; constantem autem & per totius curriculum vitae perseverantem certi alicujus Angeli itidem & Dæmonis stipationem, nascenti cuilibet homini decretam & attributam.

E Porro post administratum tutelæ nostræ munus, statum iri Angelos in iudicio, & imposita sibi provinciae rationem reddituros ipsius persuasio fuit. Quam quoniam jam ante excussimus, properemus ad alia, & placita sua super Angelorum tutela unde hausserit, & quodnam sibi patrocinium spondere possit, exquiramus.

F XXXI. Praevertunt illi in ea opinione de hominis uniuscujusque socio ac stipatore Genio Gentiles Philosophi, qui hominum & locorum praesides Genios, non è superioribus Deorum, sed ex Deorum de plebe ordinibus accersitos confessi sunt; Plato vero praecipue (ut Clemens Alexandrinus agnoscit) cum alibi, tum in libr. 10. De republ. versus finem. Cujus doctrinam ita edisserit Plotinus Enn. 3. libr. 4. ut qui ea perspexerit attente, dubitare minime possit, quin sua è Platone, Platoniorumve lucubrationibus Origenes transtulerit: nam & Dæmonis praesidium animæ largitur, & secundum animæ mutationes, mutari Dæmonem putat, & eum animæ Dæmonem, postquam corpore soluta est, imminere censet, qui eam rexit dum corpus animaret; & externos praeterea ac internos animæ unicuique adesse Dæmones, ex eius verbis perspicuum est. Hinc Apuleius in libello De Deo Socratis: *Ex hac ergo, inquit, sublimiore Dæmonum copia Plato autumat singulis hominibus in vita agenda testes & custodes singulos additos, qui nemini conspicui semper adsint, omnium non modo actio-*